

provincie **HOLLAND**
ZUID

Aan Provinciale Staten

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum rechtsonder

Ons kenmerk
PZH-2020-744863149
DOS-2016-0006773

Bijlagen
1

Onderwerp

Evaluatie aanjaagfunctie herbestemming
rijksmonumenten en besluit vervolg

Geachte Statenleden,

In de Statencommissie Bestuur, Middelen en Maatschappij van 6 november 2019 heeft gedeputeerde mw. De Zoete toegezegd om in het voorjaar 2020 de voortzetting van de aanjaagfunctie voor het herbestemmen van rijksmonumenten in een commissievergadering te bespreken. In verband met corona is de agendering uitgesteld naar september 2020. Op 13 mei 2020 is het eindrapport "Evaluatie aanjagen herbestemming rijksmonumenten Zuid-Holland" opgeleverd en deze treft u in de bijlage aan. Met deze brief informeren wij u over ons besluit tot voortzetting van de aanjaagfunctie op basis van de bevindingen van de evaluatie.

Korte terugblik

Op basis van motie 760 van 8 november 2017 besloot Gedeputeerde Staten herbestemming van erfgoed te versnellen door de instelling van drie aanjagers die actief interveniëren bij (langdurige) leegstandprocessen van rijksmonumenten met name op het terrein van industrieel, religieus en agrarisch erfgoed. Per brief van 10 juli 2018 (PZH-2018-656064392) bent u hierover geïnformeerd. De aanjagers zijn per 1 juli 2018 extern ingehuurd als experiment voor een jaar. In het eerste half jaar zijn de aanjagers ingehuurd voor gemiddeld 10 uur per week. Na een positieve evaluatie in januari 2019 hebben we dit uitgebreid naar 20 uur per week en zijn de contracten verlengd met een jaar tot 1 augustus 2020. Hierover bent u geïnformeerd per brief van 27 maart 2019 (PZH-2019-685141666). Ten behoeve van de besluitvorming over een eventuele voortzetting van de aanjaagfunctie is besloten tot een evaluatie van de aanjaagfunctie door een onafhankelijk bureau.

Bevindingen evaluatie en besluit over het vervolg

Het evaluatierapport laat zien dat de huidige werkwijze, die wordt gekenmerkt door praktisch en laagdrempelig maatwerk, goed aanslaat. De aanjagers vervullen de rol van wegwijzer, 'oliemannetje', verbinder en vertrouwenspersoon. Eigenaren voelen zich geholpen, ze staan er niet alleen voor. De provincie wordt gezien als een logische schakel tussen lagere en hogere overheden in combinatie met verbindingsmogelijkheden met andere beleidssectoren, zoals ruimtelijke ordening, gebiedsontwikkeling en toerisme. De provincie komt positief in beeld bij

eigenaren en gemeenten. De werkwijze sluit aan op de doelstelling van het provinciaal beleid om kansen op herbestemmen te vergroten. De aanjagers zijn van juli 2018 tot op heden betrokken bij 51 projecten waarvan 7 tot herbestemming zijn gekomen. De overige 44 projecten lopen nog in diverse stadia van herbestemmen.

In zeven andere provincies wordt ook ondersteuning geboden bij herbestemmen. In het rapport worden deze in vogelvlucht beschreven om inspiratie te bieden. Zo werkt de provincie Noord-Holland met een parttime "loods". De provincies Utrecht, Gelderland en Zeeland werken met een provinciaal coördinator/regisseur in combinatie met een externe expertpool. De provincie Noord-Brabant financiert een onafhankelijk platform voor herbestemmingsvraagstukken van erfgoed (Erfgoedlab). De provincies Drenthe en Friesland financieren het Kenniscentrum herbestemmen Noord.

Gezien de positieve uitkomsten van de evaluatie hebben wij besloten de tijdelijke aanjaagfunctie om te zetten in een structurele voorziening waarbij wij kiezen voor een provinciale aanjager in vaste dienst (36 uur) per 1 januari 2021. Een interne aanjager bij de provincie past bij de meerwaarde die de provincie in haar rol als verbinder kan bieden. Hiernaast blijkt uit de groeiende lijst van projecten (heden 51) een maatschappelijke opgave waarbij de processen langdurig van aard zijn. Hierbij past een voorziening van structurele aard.

De contracten met de huidige aanjagers liepen af op 1 augustus 2020. Zij hebben zich bereid verklaard om hun werkzaamheden nog tot het einde van dit jaar voort te zetten zodat wij in staat zijn het vervolg te organiseren. Veel langere inhuur is overigens niet mogelijk binnen de huidige Europese aanbestedingsregels. De prioriteit van de interne aanjager ligt in principe bij de huidige sectoren (industriële, agrarisch en religieus) waarbij de caseload nader moet worden bezien gezien de teruggang in beschikbare uren (van 60 uur naar 36 uur). Uit de evaluatie blijkt dat een aanjager die goed thuis is in het proces van herbestemmen van erfgoed zich kan redden in de drie sectoren. De inzet van de aanjager wordt geborgd binnen het bestaande beleid van de provincie binnen de bovengenoemde sectoren en zal opereren in verbinding met het Erfgoedhuis Zuid-Holland, de Monumentenwacht Zuid-Holland en de erfgoedlijnen. Hiernaast wordt een relatie gelegd met de huidige instrumenten zoals de Subsidieregeling restauratie (en herbestemming) rijksmonumenten Zuid-Holland en de Adviezen op Maat.

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over ons besluit tot voortzetting van de aanjaagfunctie binnen de provincie.

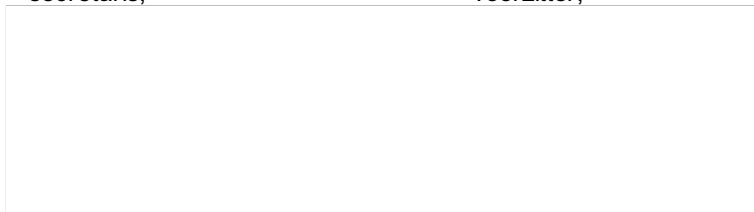

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit

Bijlagen:

Eindrapport "Evaluatie aanjagen herbestemming rijksmonumenten provincie Zuid-Holland", 13 mei 2020.